

CẢI CÁCH HÀNH CHÍNH Ở BÌNH DƯƠNG - BƯỚC ĐỘT PHÁ ĐỂ PHÁT TRIỂN

■ HOÀI NHÂN (*)

Để các nhà đầu tư, để người dân ngày càng tin tưởng, cán bộ, công chức nhà nước phải có cái tâm, phải xem việc phục vụ nhân dân, phục vụ doanh nghiệp, các nhà đầu tư là "mệnh lệnh của trái tim" đó không những là sự chỉ đạo, là thái độ nhất quán của lãnh đạo tỉnh mà còn là trách nhiệm của các cấp, các ngành khi thực hiện cải cách hành chính trên địa bàn, lĩnh vực phụ trách.

Từ những chủ trương hợp lòng dân

Nằm trong vùng phát triển kinh tế năng động phía Nam, tiếp giáp với thành phố Hồ Chí Minh, Đồng Nai là những trung tâm kinh tế khoa học kỹ thuật cùng với việc phát huy truyền thống cách mạng, sự cần cù, sáng tạo và sự đoàn kết, Bình Dương có những điều kiện nhất định để thực hiện nhiều chủ trương, chính sách nhằm tạo động lực thúc đẩy phát triển kinh tế - xã hội, xây dựng tỉnh nhà ngày càng tốt hơn; trở thành một tỉnh có tốc độ phát triển kinh tế - xã hội nhanh. Quá trình phát triển và đi lên của tỉnh có rất nhiều yếu tố tác động, trong đó công tác cải cách hành chính, việc hoàn thiện, củng cố chính quyền các cấp, xây dựng đội ngũ cán bộ, công chức tận tụy, tận tâm với công việc, đặc biệt trong lĩnh vực thu hút vốn đầu tư nước ngoài, lĩnh vực có liên quan đến đời sống người dân với nhiều cải cách, cải tiến hợp lòng dân là một trong những nhân tố quan trọng thúc đẩy và tạo tiền đề để Bình Dương ổn định và phát triển.

Từ năm 2003, thực hiện Quyết định số 181/2003/QĐ-TTg của Thủ tướng Chính phủ, Bình Dương đã triển khai thực hiện cơ

chế "một cửa" ở các huyện Thuận An, Dĩ An, thị xã Thủ Dầu Một và 8 sở: Kế hoạch đầu tư, Xây dựng, Tư pháp, Lao động Thương binh xã hội, Công nghiệp, Địa chính, Nông nghiệp và Phát triển nông thôn và Văn phòng HĐND-UBND tỉnh, đến đầu năm 2004, triển khai ở 5 huyện và 14 sở ngành còn lại cùng thí điểm 2 đơn vị cấp xã. Thực tế triển khai cơ chế "một cửa" cho thấy hầu hết các huyện, thị có nhiều cố gắng trong việc cải tiến thủ tục hành chính, tạo điều kiện giải quyết công việc của dân như ở huyện Thuận An đã tập trung cải cách trên ba lĩnh vực thuộc thẩm quyền của huyện. Đó là cải cách thể chế, tổ chức bộ máy và nâng cao chất lượng cán bộ, công chức từ huyện đến cơ sở. Huyện đã ban hành nhiều văn bản chỉ đạo, quy định cụ thể chỉ đạo các ngành, các cấp phải thực hiện tốt công tác cải cách các thủ tục hành chính đồng thời với triển khai tốt các nội dung quy chế dân chủ. Xem đây là nền tảng để phục vụ tốt các yêu cầu của nhân dân, của các nhà đầu tư khi đến với huyện, mẫu hoá và công khai cho dân và các nhà đầu tư biết các khoản phí, lệ phí trên tất cả các việc làm có liên quan đến đời sống xã hội, đặc biệt các lĩnh vực cấp giấy chứng nhận quyền sử dụng đất, giấy phép xây dựng nhà ở, quyền sở hữu nhà, đăng ký kinh doanh, giải quyết khiếu nại tố cáo của công dân. Các huyện, thị xã đã thành lập bộ phận tiếp nhận và trả hồ sơ tại văn phòng UBND huyện, thị xã người dân chỉ đến nộp và nhận hồ sơ, kết quả giải quyết tại nơi này.

Còn đối với các sở ngành thì việc tổ chức thực hiện cơ chế "một cửa" cũng tương tự như ở huyện nhưng do nhiệm vụ, chức

(*) Sở Nội vụ tỉnh Bình Dương

năng của từng sở ngành khác nhau, giải quyết một công việc cụ thể có liên quan đến nhiều ngành, nhiều cấp và nhiều thủ tục pháp lý khác nên việc tổ chức có phần phức tạp và khó khăn hơn. Nhưng không vì thế mà cản trở, gây khó khăn cho dân và các nhà đầu tư khi đến các cơ quan công quyền giải quyết công việc. Các sở, ngành đều tổ chức bộ phận tiếp nhận và giao trả hồ sơ một chỗ. Trước đây tất cả hồ sơ của công dân và tổ chức cần giải quyết được từng phòng nghiệp vụ của các sở, ngành, tổng hợp và đề xuất lãnh đạo sở hướng giải quyết nên có tình trạng tồn đọng hồ sơ nhưng lãnh đạo Sở không biết, công dân và tổ chức phải đi lại nhiều lần, qua nhiều phòng, nhiều cấp và hồ sơ thường bị thất lạc hoặc chậm giải quyết gây trễ nải, thiệt hại cho dân và doanh nghiệp nhưng họ không biết phải kêu ai, ở đâu. Ngày nay, các phòng nghiệp vụ không được thị trường tiếp xúc với các tổ chức và cá nhân khi xử lý hồ sơ, công việc nên đã giảm hẳn tình trạng "quen biết", "ưu tiên" hoặc theo "thủ tục đầu tiên". Ở Sở Kế hoạch - Đầu tư quy trình thủ tục cấp giấy phép, giải quyết, xét duyệt các dự án đầu tư được thực hiện nhanh chóng, tạo thuận lợi cho các nhà đầu tư cũng như thủ tục chuyển quyền sử dụng đất, chuyển mục đích sử dụng đất được cải tiến và tập trung vào một đầu mối của các sở chức năng khác ngày càng đi vào nề nếp, hạn chế việc tổ chức, cá nhân phải đi lại nhiều lần, lòng vòng nhiều nơi như trước kia. Đặc biệt cấp giấy phép dự án đầu tư nước ngoài chỉ cần 01 ngày cho dự án ngoài khu công nghiệp, 3 ngày cho dự án trong khu công nghiệp (nếu không cần thoả thuận của bộ, ngành) và 15 ngày đối với các dự án cần có văn bản thoả thuận của bộ, ngành trung ương; đối với các dự án đầu tư trong nước: cấp giấy chứng nhận đăng ký kinh doanh là 7 ngày cho các doanh nghiệp và 5 ngày cho các hộ kinh doanh cá thể.

Nhằm tạo điều kiện cho các nhà đầu tư triển khai nhanh các dự án sau khi được cấp giấy phép, UBND tỉnh còn quy định các thủ tục hành chính mang tính phối hợp giữa các sở, ngành có liên quan phải được rút ngắn, nhanh chóng giúp các nhà đầu tư ổn định

xây dựng cơ bản đi vào sản xuất, kinh doanh theo giấy phép được cấp; trong đó, hồ sơ liên quan về nhà đất được rút ngắn 5 ngày (cấp tỉnh) và từ 7 đến 15 ngày (ở cấp huyện) so với quy định của Trung ương; về lĩnh vực xây dựng giảm từ 5 - 20 ngày (ở cấp tỉnh) và 15 ngày (ở cấp huyện).

Ngoài ra, tỉnh đã tích cực rà soát loại bỏ, thu hồi hoặc chỉnh sửa những văn bản của các cấp, các ngành trong tỉnh, không để chồng chéo trong việc thực thi các văn bản của Nhà nước ban hành. Thực hiện tốt công tác tiếp dân, giải quyết các khiếu nại tố cáo của công dân, chấn chỉnh, uốn nắn và xử lý nhanh chóng, kịp thời các vụ việc phát sinh, không để tồn đọng kéo dài, gây phiền hà cho dân. Đồng thời đẩy mạnh công tác sắp xếp tổ chức bộ máy, chấn chỉnh lề lối tác phong, thái độ làm việc của cán bộ, công chức các cấp; thực hiện tốt chủ trương "trái chiếu hoa mời nhân tài" thu hút các nguồn nhân lực và thực hiện tốt công tác đào tạo cán bộ, công chức cũng như tăng cường giáo dục cán bộ, công chức gương mẫu, tận tụy, trung thành và thái độ tôn trọng dân, gần dân, phải luôn "lắng nghe dân nói, nói cho dân nghe và làm cho dân hiểu", nhất là phải làm tốt công tác dân vận chính quyền, đặc biệt cấp cơ sở cần gắn các nội dung thực hiện quy chế dân chủ với cải cách hành chính, củng cố niềm tin đối với Đảng, Nhà nước trong các tầng lớp nhân dân.

Một số nhà đầu tư và giám đốc các công ty, doanh nghiệp mà chúng tôi có dịp trao đổi thì chính sách làm việc tích cực, nhiệt tình của quan chức các cấp của tỉnh, trong đó thái độ trọng thị của lãnh đạo tỉnh đã khuyến khích rất nhiều nhà đầu tư vào Bình Dương, góp phần làm thay đổi bộ mặt của tỉnh trong thời gian qua.

Một công chức ở tổ dịch vụ địa chính huyện Thuận An cho biết quy trình giải quyết các vấn đề liên quan đến đất đai được cải tiến rất nhiều so với trước kia, thời gian giải quyết đối với hồ sơ địa chính chính quy giảm 7 ngày, hồ sơ hợp thức hoá, chuyển nhượng từ 60 ngày xuống còn 30 ngày đối với hồ sơ tách, gộp thửa; 15 ngày đối với chuyển nhượng hết thửa. Đối với việc cấp phép xây dựng, cấp quyền sở hữu nhà, từ 45 ngày

được rút xuống còn 30 ngày và hiện nay huyện đã ban hành quy định chỉ còn 02 đến 25 ngày hoặc ở thị xã Thủ Dầu Một thì quy định thời hạn để giải quyết hồ sơ về sửa chữa nhà là 7 ngày, cấp quyền sở hữu là 10 ngày, hợp thức hoá đất 15 ngày, đăng ký kinh doanh là 7 ngày...

Tiền đề quan trọng cho sự phát triển của tỉnh

Theo các đồng chí lãnh đạo tỉnh và các huyện, thị xã thì: quan trọng nhất trong thực hiện cải cách hành chính là nhân tố con người, là việc phát huy tốt quyền làm chủ của nhân dân, của cán bộ, công chức, viên chức. Chỉ có những con người có tâm, có trách nhiệm với công việc và nhất là thực hiện tốt các nội dung cơ bản của quy chế dân chủ thì cải cách hành chính mới có thể đi vào chiều sâu, mới tạo ra động lực mới để kinh tế, xã hội phát triển cao hơn. Chúng ta kiến việc giải quyết công việc của các tổ chức và công dân mới thấy được những nỗ lực của các sở, ngành, huyện, thị xã trong việc thực hiện các mục tiêu của cải cách hành chính và thực hiện quy chế dân chủ. Trang phục gọn gàng, mỗi người đều có bảng tên gắn với chức trách được giao cùng thái độ hoà nhã trước yêu cầu đổi mới của đất nước, thể hiện sự nghiêm túc trong việc thực hiện các chủ trương, chính sách của Đảng, Nhà nước.

Thuận lợi của tỉnh chính là sự hỗ trợ tích cực, sự phối hợp tốt giữa các sở ngành tỉnh với chính quyền các cấp, là sự kết hợp tốt giữa cải cách hành chính với thực hiện các nội dung quy chế dân chủ, là sự đồng tình ủng hộ của nhân dân và quyết tâm của cán bộ, công chức trong tỉnh nhưng Bình Dương cũng còn một số vấn đề cần phải xem xét, chấn chỉnh như một số đồng chí lãnh đạo các sở, ngành, huyện, thị xã đã phát biểu trong một hội nghị của tỉnh về cải cách hành chính gần đây trong một số lĩnh vực như đất đai, nhà ở thủ tục hành chính vẫn còn rườm rà, phức tạp, các tổ chức và cá nhân vẫn phải đi qua 3 cấp: xã, huyện, tỉnh và kèm theo rất nhiều loại giấy tờ, tài liệu, xác nhận của nhiều cấp, nhiều ngành. Vẫn còn tình trạng trả kết quả chậm so với thời gian quy định trong biên nhận; một số cán bộ, công

chức ở một số sở ngành và các cấp chính quyền chưa am tường nghiệp vụ, chưa có thái độ đúng mực khi tiếp xúc với dân nên việc hướng dẫn, giải quyết chưa chu đáo, chưa đúng quy định; một số chức năng chưa thật sự rõ ràng giữa một số sở ngành cấp tỉnh như chức năng quy hoạch, phát triển mạng lưới điện, chức năng quản lý khoáng sản, khai thác mỏ; một số lĩnh vực khác chưa có sự phối hợp đồng bộ, chặt chẽ giữa các sở ngành và giữa sở, ngành với các huyện, thị xã; một bộ phận cán bộ, công chức các cấp chưa ổn định và chưa mang tính chuyên nghiệp, chưa ngang tầm yêu cầu nhiệm vụ mới.

Chính vì thế để cải cách hành chính đi vào chiều sâu, là tiền đề, động lực phát triển kinh tế, xã hội của tỉnh trong những năm tới thì rất cần phải có sự đồng bộ trong hoạt động của các ngành, các cấp, từ trung ương đến cơ sở. Đặc biệt Trung ương cần mạnh dạn phân cấp một số chức năng quản lý cho tỉnh một cách rõ ràng và mang tính thống nhất. Trong đó, phải giải quyết mối quan hệ giữa cơ quan nhà nước với cơ quan nhà nước sao cho tạo sự đồng bộ và nâng cao tinh thần phục vụ của cơ quan Nhà nước. Đồng thời các ngành, nhất là ở Trung ương không nên thường xuyên thay đổi văn bản sửa đổi hoặc bãi bỏ, gây phiền hà cho nhân dân và khó khăn cho cơ sở. Một vấn đề vô cùng quan trọng đó chính là việc nâng cao trình độ nhận thức và tác nghiệp của cán bộ, công chức nhà nước, trong đó có cán bộ, công chức cơ sở. Đây là việc làm không thể thiếu được trong quá trình dân chủ hoá đời sống xã hội, dân chủ hoá nền hành chính quốc gia.

Ngoài ra cần tập trung nâng cao trình độ cán bộ cơ sở xã, thị trấn là vấn đề cấp bách nhất, nó tác động trực tiếp đến hiệu quả, chất lượng phục vụ nhân dân, đến hiệu quả cải cách hành chính và việc phát huy dân chủ theo tinh thần chỉ đạo của Trung ương. Đó cũng chính là những vấn đề mà Bình Dương đã và đang từng bước giải quyết để thực hiện thắng lợi kế hoạch tổng thể cải cách hành chính, thực hiện thắng lợi các Nghị quyết của Đảng, Nhà nước nhằm mục tiêu: "Dân giàu, nước mạnh, xã hội công bằng, dân chủ, văn minh". ■